

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН БРАЗИЛІЇ З КИТАЄМ ТА ІНДІЄЮ

Бразилія є одним з лідерів сучасної світової економіки. Її економічний розвиток досліджували багато закордонних та вітчизняних вчених, в тому числі Плевако І.Г., Семенишина З.Р., Красильщиков В.А., Хорос В.Г., Е. Дабагян та інші. Але особливості її економічного розвитку, зовнішньоекономічного зв'язку з іншими державами світу представляють значний теоретичний та практичний інтерес і тому потребують дослідження.

Економічні відносини Бразилія та Китаю демонструють позитивну динаміку. Якщо у 1990 р. Бразилія скеровувала до Китаю лише 1,2% свого експорту, то у 2006 р. – 6,11%. У тому ж 2006 р. Китай посів четверту сходинку як торговельний партнер Бразилії [1, с. 391]. У 2010 р. Китай став лідером у бразильському експорті, а у 2012 р. – й імпорті до Бразилії [2]. Торговий оборот між двома країнами за 2000 – 2013 рр. виріс майже у 36 разів і перевищив суму у 83 млрд. дол. [1, с. 392].

Крім того, Китай є одним з активних інвесторів Бразилії. Китай інвестує, в основному, у сировинні активи Бразилії. При цьому китайські інвестори практично не сприяли передачі Бразилії нових технологій. У 2010 р. із загального обсягу прямих іноземних інвестицій у бразильську економіку (що оцінюється у більше, як 48 млрд. дол.) на Китай припало 17 млрд. дол. У 2012 р. Бразилія та Китай перевели свої відносини на рівень всестороннього стратегічного партнерства з подальшим укладанням так званих «swap» угод, пов'язаних з взаємовизнанням конвертованості китайського юаня на суму до 30 млрд. дол. США, що про стимулювало присутність китайських банків на інвестиційних ринках Бразилії й забезпечило довгострокове співробітництво [3].

Партнерство Бразилії з китайськими компаніями, безумовно матиме вирішальне значення й у суспільних інвестиційних проектах у сфері будівництва інфраструктури, яка включає у себе інвестиції у будівництво та модернізацію залізниць та автомобільних доріг (близько 74 млрд. дол.), на модернізацію портів (майже 11 млрд. дол.) [4].

За оцінками експертів аудиторської компанії Ernst and Young Terco, Бразилія до 2021 р. може експортувати до Китаю продукції на суму 125 млрд. дол. США [5].

Початок ХХІ ст. позначився також активізацією відносин Бразилії та Індії. З 2003 р. розпочався процес реалізації задекларованої Бразилією зміни зовнішньополітичного курсу зі співпраці у межах Американської асоціації

вільної торгівлі – ALCA (Area de Libre Comercio de las Americas) на співробітництво з країнами, що розвиваються.

Торговельні зв'язки Бразилії з Індією відзначаються значною динамікою: бразильсько-індійський товарообіг з 2000 до 2013 рр. збільшився майже у 20 разів (з менш, ніж 500 млн. дол. у 2000 р. до майже 10,5 млрд. дол. у 2013 р.). При цьому, до 2006 р. частка бразильського експорту не перевищувала 1%, а частка Індії у бразильському імпорті дорівнювала 1,5%. У 2012 р. частка бразильського експорту в Індію сягнула 2,3%, поставивши Бразилію на 9-ту сходинку у світовому «рейтингу» країн. У той же час, у 2012 р. Індія посідала у бразильському експорті 7-ме місце (у 2011 р. Індія знаходилася ще на 18 місці). У передкризовий 2007 рік товарообіг становив 3,2 млрд. дол. США. Він продовжував упевнено зростати навіть у період світової кризи 2008 – 2009 рр. (4,6 та 5,6 млрд. дол. США відповідно) [1, с. 393].

Важливою складовою у бразильсько-індійських відносинах стало утворення у 2003 р. бразильсько-індійського політичного форуму IBSA. Внаслідок цього Бразилія стала найбільшим торговим партнером Індії у Латинській Америці. Індія має багато економічних інтересів у Бразилії. Наприклад, підвищений інтерес Індії зумовлюють нові можливості Бразилії як потужного експортера нафти і нафтопродуктів; співпраця із Бразилією у сфері освоєння космічного простору, високих технологій (інформатики, біо- і нанотехнологій). Враховуючи тенденцію активізації розвитку торгівлі між Бразилією та Індією, експерти вважають, що у 2015 р. товарообіг між ними може досягти 15 млрд. дол. США [6].

Таким чином, сучасна Бразилія демонструє розвиток національної економіки і зовнішньоекономічних відносин, у тому числі із Китаєм та Індією.

Список використаних джерел

1. Плевако І.Г. Економічна складова геополітичного позиціонування Бразилії у країнах Південної та Східної Азії / І.Г. Плевако // Гілея: науковий вісник. – 2014. – Вип. 88. – С. 391 – 395.
2. Бразилия – международные торговые отношения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.russobras.ru/international-trade-relationws.php>
3. Chinese Investments in Brazil from 2007 – 2012: A review of recent trends. – June 2013. – Mode of access: http://www.cebc.org.hr/sites/default/files/pesquisa_investmentos_chinescs_2007_2010_-_ingles_1.pdf
4. Brazil – China: a growing alliance. - Mode of access: <http://www.worldpolicy.org/blog/2013/07/25/brazil-china-growing-alliance>
5. China to boost trade relations with Brazil. - Mode of access: <http://www.macauhub.com.mo/en/2013/04/26/china-to-boost-trade-relations-with-brazil/>
6. Яковлев П. От БРИК к БРИКС: тенденции двусторонних отношений [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.perspektivy.info/desk/ot_brik_k_briks_tendencii_Dvustoronnich_otnoshenij_2011-11-21.htm